ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Lenky Krupičkové a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **M. K.,** zastoupen Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem se sídlem Purkyňova 6, Ostrava, proti žalovanému: **Krajské ředitelství policie Královéhradeckého kraje,** se sídlem Věkoše 416, Hradec Králové, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 26. 11. 2018, č. j. 31 A 16/2018 - 20,

takto:

Usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 26. 11. 2018, č. j. 31 A 16/2018 - 20, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 4. 11. 2018, č. j. KRPH-104851-23/ČJ-2018-050022-SV, bylo rozhodnuto o zajištění žalobce podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o pobytu cizinců).

II.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Hradci Králové (dále též „krajský soud“), který ji v záhlaví uvedeným usnesením odmítl. Uvedl, že žalobce přes výzvu soudu neodstranil vady podání ve lhůtě k doplnění žaloby, kterou mu soud stanovil.

III.

[3] Proti usnesení krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. e) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“).
[4] Poukazuje na to, že žaloba neobsahovala žádný žalobní bod. Nejednalo se tedy o nesplnění podmínek řízení, ale o absenci zvláštní náležitosti žaloby proti rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Lhůta k doplnění žaloby proto měla respektovat zákonnou úpravu lhůty k podání samotné žaloby v § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Soud však tuto lhůtu stanovil kratší a napadené usnesení vydal ještě před uplynutím zákonné lhůty k podání žaloby. Tímto postupem krajský soud dle názoru stěžovatele nerespektoval rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 3. 2018, č. j. 3 Azs 66/2017- 31, a proto je jeho usnesení nezákonné. Navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil usnesení krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV.

[5] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti zopakoval důvody, které ho vedly k vydání rozhodnutí ve věci zajištění. Uložené opatření považuje za zcela přiměřené a vhodné. K zákonnosti rozhodnutí o odmítnutí žaloby se nevyjádřil. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

V.

[6] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[7] Kasační stížnost je důvodná.

[8] Podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. [ž]*aloba kromě obecných náležitostí podání (§ 37 odst. 2 a 3) musí obsahovat žalobní body, z nichž musí být patrno, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné.*

[9] Podle § 37 odst. 5 s. ř. s. [p]*ředseda senátu usnesením vyzve podatele k opravě nebo odstranění vad podání a stanoví k tomu lhůtu. Nebude-li podání v této lhůtě doplněno nebo opraveno a v řízení nebude možno pro tento nedostatek pokračovat, soud podání usnesením odmítne, nestanoví-li zákon jiný procesní důsledek. O tom musí být podatel ve výzvě poučen.*

[10] Ustanovení § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. žalobci ukládá povinnost uvést v žalobě konkrétní skutková tvrzení a právní argumentaci, přičemž výrazem „konkrétní“ je myšleno ve vztahu k žalobci a k projednávané věci individualizované tvrzení. Nejvyšší správní soud v této souvislosti judikoval, že žalobní body nemusí být obsáhlé, ale musí být jednoznačné; stručnost a obecnost přitom není na závadu (srovnej rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 - 78). V rozsudku ze dne 30. 5. 2018, č. j. 10 Ads 215/2017 - 62, Nejvyšší správní soud konstatoval, že: *„Stěžovatel v žalobě pouze obecné uvedl, že rozhodnutí žalovaného je nezákonné bez jakékoliv dalšího upřesnění. Stěžovatel ani nespojil tvrzenou nezákonnost s individuálním postupem či*

závěry žalovaného ve stěžovatelově věci. Závěr krajského soudu, že žaloba v takovém případě nesplňovala podmínku podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. je správný.“

[11] V daném případě žaloba stěžovatele, která byla krajskému soudu doručena dne 13. 11. 2018, obsahovala označení stran sporu, specifikaci napadaného rozhodnutí, datum jeho doručení, dále větu: *„Proti tomuto rozhodnutí tímto podávám žalobu.“*, žádost o ustanovení zástupce, označení příloh, datum a podpis. Žaloba stěžovatele tedy žádnou námitku (konkrétní či obecnou) neobsahovala, tj. nebyl v ní uplatněn vůbec žádný žalobní bod.

[12] K tomu, jak postupovat v případě, kdy žaloba neobsahuje žádný žalobní bod, se vyjádřil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 20. 3. 2018, č. j. 3 Azs 66/2017 - 31, následovně: *„Rozšířený senát tedy shrnuje, že uplatnění alespoň jednoho projednatelného žalobního bodu nepředstavuje podmínku řízení [§ 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], ale zvláštní náležitost žaloby proti rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Absence takovéto náležitosti se odstraňuje postupem dle § 37 odst. 5 s. ř. s., soud pro odstranění této vady stanoví lhůtu odpovídající zbývající části lhůty pro podání žaloby. Soud je povinen vyzvat žalobce k doplnění žalobních bodů vždy, je-li se zřetelem na konkrétní situaci pravděpodobné, že žalobce bude s to žalobu doplnit včas.Neuplatní-li žalobce ve lhůtě pro podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu alespoň jeden žalobní bod tak, aby jeho žaloba byla projednatelná (§ 71 odst. 2 věta třetí s. ř. s.), soud žalobu odmítne podle § 37 odst. 5 s. ř. s.“*

[13] Krajský soud ve smyslu výše uvedeného konstatoval vadu podání dle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. a usnesením ze dne 14. 11. 2018 vyzval žalobce k doplnění žaloby dle § 37 odst. 5 s. ř. s., k čemuž mu stanovil lhůtu 1 týdne ode dne doručení usnesení. Jelikož citované usnesení bylo zástupci žalobce doručeno dne 15. 11. 2018, soudem stanovená lhůta pro doplnění žaloby uplynula dne 22. 11. 2018. Právě délka lhůty, kterou krajský soud pro doplnění žaloby stanovil, je přitom předmětem sporu. Stěžovatel nesouhlasí s tím, že mu byla k doplnění žaloby poskytnuta lhůta, která uběhla dříve než lhůta stanovená v § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců.

[14] Z obsahu spisového materiálu plyne, že rozhodnutí žalovaného bylo stěžovateli doručeno dne 4. 11. 2018, což je den, který určuje počátek běhu 30 denní lhůty k podání žaloby podle § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Dne 12. 11. 2018 předal stěžovatel k poštovní přepravě žalobu (doručena byla krajskému soudu dne 13. 11. 2018), kterou napadl rozhodnutí žalovaného v celém rozsahu a současně požádal krajský soud o ustanovení zástupce z řad advokátů. Dnem 12. 11. 2018 se tedy běh lhůty pro podání žaloby dle § 35 odst. 9, věty třetí s. ř. s. zastavil [do jejího uplynutí přitom zbývalo 23 dní (13. 11. 2018 až 4. 12. 2018 včetně)]. Usnesením ze dne 14. 11. 2018, které nabylo právní moci dne 16. 11. 2018, krajský soud stěžovateli ustanovil zástupce; tento den byl tedy rozhodující pro opětovný počátek běhu lhůty pro podání žaloby. Rozběhla-li se lhůta pro podání žaloby znovu po nabytí právní moci tohoto usnesení, tj. dne 16. 11. 2018, její poslední den připadl na neděli dne 9. 12. 2018. Zákonem stanovená lhůta pro podání žaloby tedy končila v pondělí dne 10. 12. 2018, zatímco krajským soudem stanovená lhůta k doplnění žaloby končila dne 22. 11. 2018.

[15] Přestože § 37 odst. 5 s. ř. s. nestanoví, jak dlouhá má být lhůta k odstranění vad podání (spočívajících v absenci žalobních bodů), judikatura na tuto otázku odpověď poskytuje. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2013, č. j. 6 As 5/2013 - 28, ji soud určí tak, „*aby byla přiměřená okolnostem konkrétního případu, tj. aby v ní podatel mohl vady podání odstranit nebo opravit*." Rozšířený senát ve výše citovaném rozsudku č. j. 3 Azs 66/2017 - 31 pak upřesnil, že se musí vždy jednat minimálně o lhůtu zákonnou, tj. odpovídající zbývající části lhůty pro podání žaloby: „*Nutno dodat, že nesprávné poučení* (ve výzvě soudu k doplnění žaloby, pozn. soudu) *nemůže zákonnou lhůtu zkrátit. Pokud tedy soud poučí žalobce, že je třeba žalobu doplnit o žalobní body ve lhůtě, kterou však stanoví v kratší délce než je lhůta zákonem stanovená, nemůže takovéto pochybení soudu žalobce připravit o právo doplnit žalobu v zákonem stanovené lhůtě. Je tedy nesprávné, pokud soud stanoví k doplnění žalobního bodu lhůtu kratší, než je lhůta k podání žaloby (opačně rozsudek ze dne 18. 12. 2003, čj. 5 Azs 34/2003-42).*"

[16] Z provedené rekapitulace vyplývá, že v posuzované věci lhůta k doplnění žaloby určená krajským soudem nijak nerespektovala zákonem upravenou lhůtu pro podání žaloby (§ 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců). Krajský soud jejím stanovením zkrátil zákonnou lhůtu o 18 dní, což nelze s ohledem na výše citované závěry rozšířeného senátu přijmout. Následkem by totiž bylo nepřípustné zkrácení práva účastníka řízení na přístup k soudu. Poskytuje-li zákon o pobytu cizinců účastníku řízení lhůtu pro podání žaloby v délce 30 dní, nemůže dojít postupem dle § 37 odst. 5 s. ř. s. k jejímu faktickému zkrácení na polovinu jen z toho důvodu, že žalobce v žalobě podané na počátku lhůty neuplatnil žádný žalobní bod. V konečném důsledku navíc došlo k tomu, že krajský soud rozhodl o žalobě předtím, než uplynula zákonem stanovená lhůta pro její podání, čímž žalobci současně upřel jeho právo na doplnění návrhu (rozšíření žaloby na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo o další žalobní body), které lze dle § 71 odst. 2 s. ř. s. realizovat *ve lhůtě pro podání žaloby*.

[17] S ohledem na výše uvedené nezbylo Nejvyššímu správnímu soudu než usnesení krajského soudu podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení, ve kterém je vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[18] Krajský soud musí v dalším řízení postupovat tak, aby stěžovateli zajistil takové procesní postavení, které by mu náleželo již v předcházejícím řízení, pokud by se krajský soud nedopustil vytýkaného pochybení. Krajský soud tedy nejprve v souladu se závěry rozšířeného senátu uvedenými v rozsudku ze dne 20. 3. 2018, č. j. 3 Azs 66/2017 - 31, vyzve stěžovatele k doplnění žalobních bodů dle § 37 odst. 5 s. ř. s. se stanovením k tomu přiměřené lhůty. Délka této lhůty bude určena tak, aby stěžovatel měl pro doplnění žaloby k dispozici časový prostor, který mu náležel v předcházejícím řízení, zohlednil-li by krajský soud ve výzvě k doplnění žaloby zbývající část zákonné lhůty pro její podání. Další postup v řízení před krajským soudem pak bude záležet na procesní aktivitě stěžovatele.

[19] Nejvyšší správní soud ve věci rozhodl v souladu s § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání.

[20] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. března 2019

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu